

EL

MAGAZÍN

Divendres, 23 de juliol de 2021

NARRATIVA ■

'La Bastet', de Ramon Gasch, tercer relat del Concurs de Narrativa Curta

ECONOMIA ■

L'efectiu perd pistonada davant del 'contact less'

ALBERT LLIMÓS

Ganivets amb història

**Ganivets Pallarès, de Solsona,
una tradició ben 'esmolada'**

REPORTATGE

UNA TRADICIÓ BEN ESMOLADA

De tots els tallers que fa cent anys hi havia a Solsona dedicats a la fabricació de ganivets només n'ha sobreviscut un: Ganivets Pallarès. Durant tres generacions la marca ha sabut adaptar-se als molts canvis que ha viscut el món en general i el sector en particular. Treballar sense oblidar les arrels i amb els cinc sentits posats al futur.

Text i fotos: Jaume Barrull Castellví

Situem-nos en el context de la Primera Guerra Mundial: les grans potències europees estan en conflicte i els països neutrals ho aprofiten per fer negoci al mercat internacional.

Turquia fa arribar a la ciutat de Solsona una comanda tan gran de ganivets que, segons explica l'historiador local Antoni Llorens i Solé, autor del llibre *Solsona i el Solsonès en la història de Catalunya*, el canonge de la població Josep Augé proposa als artesans locals agrupar-se en una cooperativa, industrialitzar el procés i assumir un repte que els havia de permetre fer una passa endavant i no estancar-se en el passat.

Els ganiveters, desconfiats, es van aferrar a la tradició i es van tancar en banda. Segons Llorens, van deixar escapar l'oportunitat de modernitzar-se. Dels tallers d'aleshores no en va sobreviure cap. En aquells mateixos anys, concretament el 1917, els joves cosins Lluís i Carles Pallarès funden el seu propi taller, l'únic que ha mantingut viva la tradició local fins als nostres dies. "El meu avi Lluís havia treballat a Barcelona en una empresa de tisores i havia vist com funcionava un procés industrial. Fer ganivets és molt més fàcil, així que quan puja aquí i munten Ganivets Pallarès ja hi incorpora i comença a modernitzar el sistema de treball", explica David Pallarès, l'actual director de l'empresa. Cent anys

més tard Pallarès continua comprant acer, fusta i plàstic per treballar-los i convertir-los en ganivets i navalles d'alta gamma. La família Pallarès no només continua al capdavant de l'empresa, sinó que ha sabut mantenir l'esperit original: utilitzar bons materials, treballar bé i combinar el millor del procés artesanal i industrial per saber-se adaptar en cada context històric. Com quan la indústria del pinte, molt important a Barcelona i València, a mitjans del segle XX va deixar d'utilitzar les banyes de boví que importaven de l'Argentina i ells, a Solsona, es van quedar sense matèria primera per fer mànecs. "Des del començament vam treballar la fusta i la banya, que de temps antic pujaven els carreters de Barcelona. Nosaltres ens quedàvem les puntes que els fabricants de pintes no podien aprofitar; pujaven les banyes i s'enduien els ganivets. La transició al plàstic no va ser fàcil". Es van adaptar per sobreviure i tirar endavant: "Nosaltres som una indústria artesanal, encara que hem mecanitzat alguns dels processos per ser viables, continuem fabricant tots els ganivets des de zero i ho fem tot aquí a Solsona".

Amb 22 treballadors es considera una de les marques petites del sector –grans, com Arco, freguen el miler–, però continuen fidels a la qualitat i al treball local. També a la innovació. Per això són recelosos de mostrar les instal·lacions i els secrets del negoci. La humanitat fa milers d'anys que treballa el ferro i en fa eines. En aquest sentit el procés per convertir l'acer en un ganivet, espasa, llança o navalla és igual

per a tothom. "Però amb el pas dels anys cada fabricant ha anat trobant i perfeccionant els seus petits trucs perquè cada esglaó del procés sigui millor i aportí un plus de qualitat", explica Pallarès. "Nosaltres comprem un acer de primera categoria, molt millor del que adquirien els nostres avantpassats, però en el procés de trempat –tractament tèrmic per endurir-lo encara més– tenim les nostres tècniques particulars. No és res personal, pràcticament tots els fabricants expliquen el just i necessari perquè ningú més sàpiga realment com treballar. Si tu vas a visitar empreses alemanyes t'asseguro que només veus el poc que et volen ensenyar i si han de canviar la maquinària se la munten ells i no deixen que els operaris de fora entrin i vegin les seues instal·lacions. Fins i tot n'hi ha que procuren que els treballadors no coneguin tot el procés, només la part que els toca. Cadascú té la seua manera de treballar i procura mantenir-la en la discreció".

Per adaptar-se al mercat van sortir del taller històric al mig de la ciutat i es van traslladar al polígon. Han hagut de mecanitzar processos de fabricació i també estar al cas de les tendències del mercat "sense entrar a la competència pels preus baixos a costa de treballar més malament i oferir productes que després no pugui defensar". Això passa per mantenir els ganivets i navalles que ja va començar a fer el seu avi, la famosa Pallaresa, però també ampliar l'oferta fins a perdre el compte de les referències. El catàleg es va ampliant en dissenys i també en mate-

Un artesà ganiveter a Vic

El vigatà David Serrat fa 12 anys que es dedica a dissenyar i construir els seus ganivets artesanals

Text: Miquel Erra
Foto: Albert Llimós

rials. Les fulles no, que sempre són d'acer, però aquest pot ser inoxidable o carbó. "Un és més resistent a l'oxidació però talla menys, l'altre és més delicat però també és més fi", apunta. "És com la fusta, cada tipus té els seus avantatges i els seus inconvenients". Això ho explica mentre repassa una capsa de ganivets de cuina, mira que hi hagi prou plàstic a la màquina que fa mànecs amb aquest material i atén un pagès que ha vingut per esmolar unes eines del camp.

Pallarès no té només al cap els centenars de ganivets que produeixen i està a sobre de tots els detalls del procés, sinó que també té temps per atendre tothom qui entra per la porta amb un problema per resoldre. "No volem perdre aquesta essència de taller local. Fins i tot puja gent de Barcelona perquè diu que a la ciutat no troba ningú que els deixi com nosaltres. Abans als pobles petits hi havia els ferrers, que feien les eines i també les reparaven. Aquí a Solsona aquesta feina la continuem fent nosaltres perquè si no no ho faria ningú més".

Qui diu esmolar els ganivets de casa diu fer-ne a mida. "Nosaltres fabriquem milers de navalles cada setmana perquè servim arreu del món, però també escoltem i mirem de satisfer aquells professionals que necessiten o busquen peces úniques que no troben al mercat: des de restaurants que volen els seus propis ganivets per a sala i em demanen fer-los amb un mànec de fusta concreta fins a un pastisser que vol una reproducció exacta del ganivet que ha heretat del pare i que li va perfecte per tallar els seus pastissos". Tot són reptes que l'obliguen a estar sempre alerta.

De tarannà inquiet i afable, David Pallarès no para ni un moment des que arriba a les 7 del matí. Té una oficina plena de papers i ganivets

darrere una vidriera a peu de taller, però fins i tot les trucades les atén passejant amunt i avall per les instal·lacions de la fàbrica. No aprofita ni una excusa per seure, està a sobre de tot i tothom. Els deixa treballar, hi confia, per això els ha contractat, però la idea de l'artesà continua formant part del seu caràcter: cuidar totes les peces, controlar tot el procés. "Els encàrrecs particulars no són un gran negoci, però ens donen prestigi i ens els prenem com a reptes professionals: no és el mateix un ganivet per tallar tonyina que paper, per això cada encàrrec et demana encarar-lo diferent". Aquests ganivets són, per la maneres com s'han de fabricar, els que connecten amb l'essència més autèntica la casa Pallarès amb el passat artesanal del gremi: tallar l'acer, donar-li forma, trempar-lo i esmolar-lo. I una vegada en servei, els ganivets bons s'han de cuidar i a vegades puja gent de Barcelona perquè diu que a la ciutat no troba ningú que els deixi com nosaltres. Tot i els camins temptadors que la globalització els ofereix per créixer, traslladar la producció al Tercer Món i dedicar-se més a vendre que a fabricar, Pallarès té clar que aquest no és el seu camí. "Ara al mercat pots trobar moltes fustes barates, per exemple, però nosaltres no volem sortir del boix, l'olivera i el faig si no és per fer encàrrecs especials amb fustes encara més nobles de les que fem servir normalment, com el banús africà. Ni volem traslladar-nos fora de Solsona ni rebaixar la qualitat". Si el taller manté viva la història ganivetera de Solsona és pel caràcter valent i treballador que els caracteritza. Mentre els alemanys serveixen acer, doncs, tot apunta que la Pallaresa continuarà sent una de les navalles més populars del mercat i l'esperit de la tradició solsonina sobreviurà.

"Soc fan dels Ganivets Pallarès perquè són ganivets de fer servir i aquesta és també la meua filosofia". Ho defensa el vigatà David Serrat, l'únic ganiveter artesà que hi ha actualment a Vic i comarca. Serrat va descobrir aquest món ara fa 12 anys i s'hi va anar endinsant de manera autodidacta. Avui s'hi dedica plenament i els seus models, sota la marca DS Ganivets, s'estan fent un nom dins el sector. "N'he après molt, en aquests 12 anys, crec que ara soc un bon ganiveter", deixa anar. Serrat completa ell mateix tot el procés de manera artesanal. Des del disseny inicial fins al treball amb l'acer o la confecció del mànec, ja sigui de banya o de fusta. "Soc un artesà pur i dur; s'ha de donar a l'artesania el valor que té", defensa.

"DS Ganivets, ganivets per fer servir". És el lema que acompanya la marca, testimoni de la seva obsessió per *maridar* disseny i utilitat. Per això treballa especialment els ganivets de cuina –"de batalla", com en diu ell–, més pensats per al dia a dia que per ser exposats.

Serrat ja ha deixat de banda la seva anterior faceta d'emmarcador de quadres –a la botiga que regenta al carrer Sant Pau, i on ara té el taller– per centrar-se en aquest ofici: "Em considero un artesà ganiveter", remarca. Un ofici que, ara mateix, no veu perillar: "Penso que va a l'alça, i de fet estan apareixent nous ganiveters, perquè la gent cada vegada agraeix més això de tenir uns ganivets personalitzats".

Actualment enllesteix entre dos i tres ganivets diaris, sovint encàrrecs per a cuiners, regals o col·leccionistes. El seu objectiu, continuar creixent i evolucionant, també personalment: "Estic molt content amb la meua línia i la manera de treballar: aquest ofici m'omple molt". I així d'*esmolat* ho transmet.

OPINIÓ

Pere Martí
i Bertran

Joaquim Carbó

Encara que sembli mentida, Joaquim Carbó i Masllorens (Caldes de Malavella, 1932) aviat farà 90 anys. I dic que sembla mentida no per la feina que ha fet en tants i tants camps, no per la quantitat d'obres que ha publicat i de gèneres tan diversos, no perquè faci temps que no l'hagi vist o llegit, ho dic perquè és un home tan ple de vitalitat, tan lúcid i creatiu que fa una mica d'enveja (sana, que quedi ben clar). Per exemple, al darrer número de *Serra d'Or* (núm. 738, juny 2021, pàg. 12-16), hi trobem un article seu molt interessant i necessari sobre Estanislau Torres (1926-2021), mort recentment; l'any 2020 va publicar dos contes nous protagonitzats per en Miquelet i il·lustrats per Montserrat Tobella, a *Baula: En Miquelet, les abelles i la mel* i *En Miquelet i el capità Basil*; aquest 2021, a *L'Avenç*, ha revisat i publicat un dietari inèdit escrit una vintena d'anys enrere, titulat *Males setmanes*; etc., etc., etc. Si d'això no se'n diu vitalitat, ja em direu de què n'hauríem de dir. Ni la pandèmia no l'ha acovardit, o, si més no, almenys no li ha aturat la inspiració i la voluntat creadora.

Avui, però, no volia pas parlar d'aquestes darreres publicacions de Joaquim Carbó sinó d'un llibret de records d'infantesa, titulat amb molt d'encert *Pantalons curts* (Ara Llibres, 2013), que va passar massa desapercbut, a parer meu, i que és una delícia, no només per la llengua, tan rica i precisa de l'autor de *La casa sota la sorra*; no només pels tocs d'humor i per la ironia que tant caracteritza la seva obra de ficció, sinó,

i sobretot, perquè és una font d'informació, d'allò més interessant i no pas gaire habitual, de la infantesa d'un nen que va viure, entre Caldes de Malavella i Barcelona, uns anys transcendents de la nostra història: la Guerra Civil i la postguerra. Carbó no narra pas els fets des del punt de vista de l'infant o des del moment viscut, no; ho fa des de la vellesa, amb més de vuitanta anys a l'esquena, esprement la seva memòria prodigiosa (i els records familiars, és clar, com apunta en alguna ocasió), per-

què un bon dia es va adonar que aquell món que havia viscut era totalment desconegut de les noves generacions (pàg. 163). Per això es permet els salts en el temps; les relacions diverses d'uns personatges reals amb alguns de ficció de la seva pròpia obra; les digressions, que gairebé l'acosten a la narrativa oral, i, sobretot, descobrir-nos o retornar-nos, segons l'edat que tinguem, records de mons totalment desapareguts que, com

La seva obra és increïble i tot el que ha fet ho ha fet pensant en la llengua, la cultura i la gent del país

ell mateix apunta al llibre: "Hi ha coses que, explicades avui, semblen increïbles" (pàg. 141).

Tota l'obra de Carbó, si m'ho permeteu, ens sembla increïble i és per això que em pregunto si deixarem passar una ocasió tan bona per recordar-lo, per homenatjar-lo arreu del país, perquè Carbó gairebé tot ho ha fet pensant en la llengua, la cultura i la gent del país.

Com a anècdota, per als lectors d'EL 9 NOU, cal destacar que de petit va viure uns quants mesos de l'any 1937 a Manlleu, on va ser destinat el seu pare, i que en recorda el cinema, la font del Molinot... (pàg. 36-38).

Eduard
Roure

BADLANDS

No inventen res

Ja estem de ple en aquell període que als del gremi de l'ensenyament tant se'n enveja, el de les vacances d'estiu. No discutirem pas el beneficiós privilegi de dos mesos de pausa: posem-ho a compte de tots els sacrificis inherents a la docència, que la major part de la societat que no s'hi dedica ha expressat obertament que no assumiria.

Una cosa va per l'altra. Ve a tomb la qüestió perquè, lluny de la despreocupació que al professorat se li suposa quan inaugura les vastes vacances, a mi i a tot de col·legues del ram ens urgeix una reflexió sobre com ha anat el curs i les estratègies que ens aventurariem a aplicar per al següent.

Basculem entre la necessitat de ser moderns, de perseguir els aspectes més profitosos de les tendències innovadores, i la urgència clàssica de frenar la irremissible precipitació cap al desconeixement i la incultura que aquests mateixos inputs moderns propicien.

Per al cas retinc alguns fragments del

primer volum d'assaigs de Michel de Montaigne (traduït per Vicent Alonso a Proa, 2006), més concretament els subratllats en un d'intitulat "Sobre l'educació dels infants". Un d'aquests subratllats diu: "Que no li demane comptes [el mestre al deixeble] solament dels mots de la seua lliçó, sinó del sentit i la substància, i que jutge del profit que n'haurà tret, no pel testimoni de la seua memòria, sinó de la seua vida". I una mica més avall, potser en consonància amb els sistemes d'avaluació: "Vomit el menjar tal com ens l'empassem és prova que estava cru i que l'hem digerit mal. L'estómac no ha fet la seua faena si no ha fet canviar l'aspecte i la forma del que se li ha donat per digerir".

En fi, no puc estar-me de reproduir això: "Qui ha demanat mai al seu deixeble el que li sembla la retòrica, la gramàtica, aquesta o aquella altra sentència de Ciceró? Ens les planten en la memòria guarnides de plomes, com a oracles en què les lletres i les síl·labes són la subs-

tància de l'assumpte. Saber de memòria no és saber [...]. D'allò que se sap com cal, en podem disposar sense mirar el patró, sense girar els ulls cap al seu llibre. Enutjosa capacitat la que no és més que purament llibresca". Ratificació de les teories antimemòriques tant en voga de la psicologia moderna? No, el pensament de Montaigne és molt més ric i profund que aquest reduccionisme.

Ens raona quin és el veritable tresor de l'educació: fer persones pensants i lliures, que de cap manera rebutgen la cultura, sinó que se'n nodreixen i la utilitzen.

En qualsevol cas, es confirma que el debat ja el va obrir el fundador de l'assagisme fa més de quatre segles.

Els grans gurus no han descobert res pel camí.

Potser sí, en canvi, que haurien de ser conscients que el pur presentisme no val, per a ells i l'alumnat, i que convindria que Montaigne i equivalents tornessin als plans curriculars, per a un bon profit.

OPINIÓ

Josep Burgaya

DES DE FORA

El govern dels jutges

La composició, funcionament, falta de renovació i actituds dels òrgans del poder judicial a Espanya els fa difícil de defensar. L'arquitectura institucional és la de qualsevol estat de dret a l'ús i els intents maldestres d'alguns àmbits polítics de negar-los la seva configuració democràtica no és acceptable. En el cas del Tribunal Constitucional, la fórmula que es va establir justament a la Constitució va ser la que 10 dels 12 membres els elegissin les Corts espanyoles, requerint-se una majoria més que qualificada de 3/5 parts. Els dos restants són la quota corporativa que designa el Poder Judicial. S'acusa aquest òrgan d'estar molt polititzat al ser bona part dels seus membres proposats pels grans partits polítics. En altres països, la quota corporativa és més gran, però això no els fa pas més democràtics. En altres, en canvi, bona part de l'elecció és majoritàriament feta pel govern de torn. El problema, en el cas espanyol, rau en la capacitat de bloqueig que pot tenir algun partit polític. El Partit Popular hi té majoria (7 dels 11 membres actuals) i no té cap interès a negociar la necessària renovació dels quatre membres que tenen el seu mandat caducat, ja fa un any i mig, ja que pot utilitzar el Tribunal com una força d'embat cap al govern progressista actual d'Espanya. Això no resulta un tema anecdòtic, ja que deslegitima i força les accions d'aquest tribunal, les quals resulten cada vegada més

esbiaixades en pro de l'estratègia d'assetjament de les dretes de Colón cap a un govern legítim que no els agrada. El problema de fons és que aquesta falta de legitimitat afecta tant les decisions clarament polítiques que prenen –diríem que d'encàrrec– com aquelles que poden resultar absolutament lògiques i raonades. El resultat és que el Tribunal Constitucional actual, anàlisi que podríem fer extensiu al Consell General del Poder Judicial que es troba en situació i posició similar, degrada la imatge global del sistema i crea esclatxes en l'Estat democràtic. Que, de manera repetida, la Unió Europea demani a Espanya que faci el favor de renovar un poder judicial caducat té un cost de reputació de país molt gran en el nostre entorn.

L'estratègia del Partit Popular, secundada per Ciudadanos i superada a bastament per Vox, consisteix a fer servir el Tribunal Constitucional i el conjunt del Poder Judicial com una arma d'atac constant al govern de cara a provocar-li no només desgast sinó amb l'intent d'inhabilitar pràcticament la seva activitat i enderrocar-lo. La suspensió que s'acaba de fer del decret de confinament per la pandèmia, com també farà amb el d'estat d'alarma, resulta una temeritat, ja que incapacita l'Estat per actuar de manera dràstica i contundent en una situació tan excepcional com la que acabem de viure, el desarma. Això respon a un intent per generar una situació prou caòtica i d'impossibilitat

d'acció pública que jugui a favor del descontentament de la població amb la inacció governamental. Es fa actuar el Constitucional com una tercera cambra legislativa, cosa que no és la funció ni l'esperit que hauria d'adornar un òrgan d'últim recurs. Qui hauria de ser garant dels drets i obligacions constitucionals actuant com a oposició formal al govern constituït. Desgraciadament, hem vist massa governs llatinoamericans democràtics enderrocats per l'acció partidista dels jutges com per no alarmar-nos. Un dels problemes polítics fonamentals a Espanya és el de no disposar d'una drete de cultura democràtica irreprotxable i amb sentit profund d'Estat. Ha heretat del passat pulsions autoritàries i una concepció patrimonial del poder polític. Que governi l'esquerra ho viu com una anomalia, com alguna cosa il·legítima amb la qual s'ha d'acabar. No té el sentit bàsic de l'alternança democràtica i d'acceptació i reconeixement del contrincant polític. Converteix aquest en l'enemic i la col·laboració d'alguns elements i òrgans judicials contribueix a accentuar-ho, amb sentències, però també amb actituds altives i de supremacia cap als poders executiu i legislatiu. La drete espanyola no s'ha desempallegat encara del tot dels tics i la cultura franquistes, per incorporar a sobre el discurs il·liberal i escassament democràtic de la nova i desacomplexada drete extrema europea. Són mals temps per a la lírica.

Xavier Menós

DE PAS

Univers Morandi

Deu anys més tard, em torno a passejar per segona vegada sota els porxos medievals de la ciutat italiana de Bolonya. En la que va ser la meva primera visita, recordo despertar-me mig atordit pel *jet-lag*, baixar al *lobby* de l'hotel i trobar-me amb tots els integrants de l'equip amb els quals ens disposàvem a començar una gira mundial (la majoria d'ells, americans) abraçant-se els uns amb els altres.

Aquest esclat de felicitat es devia a l'anunci que havia fet durant la matinalda Barack Obama: un equip de militars d'elit havia trobat l'amagatall on residia el terrorista Bin Laden i aquest havia estat executat.

El context social i polític influència com gaudim del nostre entorn. Recordo caminar pels carrers laberíntics l'estiu del 2011 amb una sensació de lleugeresa i llibertat, extremament inusual. Qui havia fet tremolar les estructures de la civilització occidental atemptant contra les Torres Bessones de Nova York ja no podia exercir més maldat des del seu amagatall al Pakistan.

Tot canvia. Després de l'esclat de la crisi del coronavirus, i en plena expansió de la variant delta, camino amb molta cautela per uns porxos que, lluny de protegir-me, augmenten una sensació de claustrofòbia. Com un animal ferit, intento allunyar-me de la gent que es passeja sense mascareta, tot accelerant un pas que m'impedeix convertir-me en un *flâneur* dels que descriuria Baudelaire. Com sempre, la cultura i l'art estan per rescatar-nos i per oferir-nos un petit oasi de pau, tranquil·litat i seguretat. A tot just dotze minuts de l'hotel es troba el museu MAMBO, que acull, de manera temporal, la llavor del que serà el futur Museu Morandi de la ciutat. Giorgio Morandi és un dels artistes més misteriosos del segle XX.

Els seus quadres, la majoria bodegons i algun paisatge, amaguen una bellesa subterrània que posa l'accent en la més absoluta quotidianitat. De la mateixa manera que Morandi va néixer i morir en una casa que va compartir amb les seves tres germanes solteres, els petits

llenços que va pintar són plens de tasses, gerros, llaunes de metall que formarien part d'un univers confinat. Si Picasso és l'artista de l'explosió, Morandi és el pintor de la limitació.

Una limitació que no només s'aplica al que va pintar sinó a la paleta cromàtica emprada. I és que en els seus llenços un pot veure els colors terrosos dels edificis que formen l'entramat urbà de Bolonya però també els dels frescos de Giotto o el de les pintures de Masaccio o Piero della Francesca. Només vaig necessitar vint quadres per entendre l'evolució pictòrica de Morandi.

De ser influenciat pel pare de la pintura moderna, Cézanne, a abraçar una abstracció serena com es desplega en l'últim dibuix que va pintar abans de morir. En un foli blanc, una dotzena de línies a llapis dibuixen un bodegó que ben bé podria firmar un dels meus artistes preferits, el minimalista Ellsworth Kelly. I aquí és on rau la seva grandesa: sense cridar, sense necessitat de pirotècnies, un pot arribar a la veritat més nua.

LLIBRES

CRÍTICA LITERÀRIA

Anna Ruiz Mestres

“Il suffit que j'aime”

Per fi tenim la primera traducció al català d'una de les obres poètiques de Boris Vian, aquest escriptor francès, galant, seductor, enginyer, inventor, poeta, dramaturg, que va ser crític musical, músic de jazz, guionista de cinema, i va escriure centenars de cançons, especialment per a la mítica Juliette Gréco, entre d'altres.

Hem d'agrair a l'escriptor, dramaturg i actor Lluís Anton Baulenas que hagi fet la gran tasca d'oferir-nos en català la traducció de *Je voudrais pas crever*, en el centenari del naixement de Vian. He de dir-vos que hi ha una feinada ingent al darrere, perquè no és senzill posar en una altra llengua els jocs del llenguatge de Vian: afegir lletres, canviar l'ordre de les lletres dins els mots, donant una musicalitat diferent a les paraules, i fer rimar versos que tenen una bona dificultat a l'hora de traduir-los i agermanar-ne la fonètica. Déu-n'hi-do!

En trobareu la versió original i la traducció; no sempre és així en el món editorial i això és un plus del llibre.

Vian va ser amic de Sartre, a qui després va criticar durament, de Beauvoir, d'Alfred Jarry, i per tant proper a l'existencialisme, però la seva poètica té imatges molt surrealistes, que suggereixen les pintures del Dalí de la primera època i la seva escriptura automàtica. Influenciat també per la nova generació beat, en la novel·la.

Al principi del llibre fa dues afirmacions molt contundents que anticipen per on anirà la temàtica quan diu: “... només hi ha dues coses, l'amor de totes les maneres, amb les noies boniques, i la música de Nova Orleans i de Duke Ellington. La resta hauria de desaparèixer tot, car la resta és lleig”.

El llibre és un cant a l'amor i a la vida, molts són els versos que recullen aquest esperit enèrgic, vital, sexual. Però

Vian sap que el seu temps és finit i ho sap des de petit que va emmalaltir i la malaltia l'acompanyarà sempre. Potser per això va viure tan intensament i ens va deixar als 39 anys.

D'altra banda, la mort recorre el llibre. Amb la mort obre i tanca l'obra, però no deixa enrere la crítica i la denúncia a la hipocresia de la classe burgesa, al capitalisme, en poemes com: *Ells trenquen el món?*. Per tant, hem de parlar d'un poeta compromès socialment.

Malgrat que afirma que tot està dit i en poesia més, cal tenir en compte com es diu. Vian acumula en els versos a voltes els substantius i a voltes els verbs, i això confereix una força i una duresa extraordinàries a la seva provocadora poesia. Tot i que ell se sent “un de plus”, i no, no és un (de) més, la seva lírica té una veu ben pròpia, inconfusible.

En fi, és apassionant llegir-lo en el seu vessant de poeta, força desconegut a casa nostra, i com diu en un vers: “N'hi ha prou amb estimar”. Jo us diria que no, que també cal llegir.

NO LA VOLDRIA DINYAR

Autor: Boris Vian

Traductor: Lluís Anton Baulenas

Editorial: Llibres del Segle

Lloc i any d'edició: Barcelona, 2020

Nombre de pàgines: 85

Pere Martí i Bertran

Poesia i art contra la repressió

La literatura a l'entorn del Procés ha donat, i va donant, títols d'allò més variats i interessants. Un dels darrers és el recull d'una trentena llarga de poemes escrits per autors d'allò més diversos en tot (procedència geogràfica, reconeixement literari, professió...) i titulat *Pinzellades de Llibertat* (Enciclopèdia Catalana, 2021). Es tracta d'uns poemes que, com assenyala l'expresident Quim Torra a l'epíleg, “ens descriuen i ens fan recordar episodis viscuts al llarg d'aquests darrers anys de lluita per la independència de Catalunya” (pàg. 77). I amb quina intensitat!, amb quina força!, amb quin compromís!, hi afegiria jo. I encara que també són una denúncia clara de tants i tants temes, institucions i situacions que ens han portat a una repressió que ens pensàvem que ja no tornaríem a viure i que vol dir milers de represaliats, la cara més visible dels quals són els presos i exiliats, a qui es dedica el llibre, com deixen ben clar tant el subtítol, “Retrats i poemes en honor dels presos polítics i exiliats”, com els magnífics retrats que l'artista Pere Piquer ha fet de cada un dels presos i exiliats, així com d'alguns dels represaliats més significatiu-

catius com poden ser la Tamara i Adrià Carrasco, Dani Gallardo o Josep Valtònyc.

Els poemes, com els autors, són d'allò més variats, sobretot formalment, però també pel que fa als continguts, per molt que tots girin al voltant del que hem anomenat Procés. La varietat formal la veiem en tots els aspectes retòrics, ja que hi trobem des de textos escrits en prosa poètica, passant per haikus i acabant amb una gran diversitat d'estrofes, tot i que hi predominen les tirallongues, i de mètrica, amb domini clar dels versos lliures. Pel que fa als continguts, com he apuntat, hi predomina la reflexió, la descripció, la crítica dels fets més importants al voltant de l'1 i el 3 d'octubre de 2017, la sentència, la solidaritat amb els presos... Però també hi trobem reivindicacions socials i polítiques, al costat de crítiques a la monarquia, a la judicatura o als cossos de seguretat. Potser no caldria dir-ho, però un dels mots més repetits és *Llibertat*, present al títol i a un bon nombre de poemes. Com a anècdotes voldria destacar que el raper mallorquí Valtònyc és l'únic amb doble representació, ja que hi té un text propi (pàg. 64) i un retrat (pàg. 53), o que de les nostres comarques hi trobem Teresa Clota, Teresa Tarrida Tutusaus i qui signa aquesta ressenya. No voldria acabar sense destacar-ne l'edició i el disseny, magnífics, a càrrec de Guida

Planas i Mireia Barreras, respectivament, amb una presència molt equilibrada i ben utilitzada d'un groc llampant que tants records porta a tothom.

PINZELADES DE LLIBERTAT

Autor: Pere Piquer

Editorial: Enciclopèdia Catalana

Lloc i any d'edició: Barcelona, 2021

Nombre de pàgines: 80

NOVETATS EDITORIALS

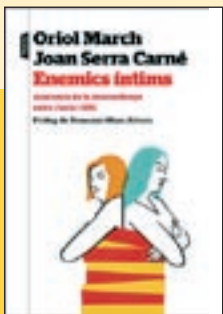
'La meva família i altres animals'
Gerald Durrell / Empúries

Reedició de dos clàssics que han entusiasmat generacions de lectors d'arreu del món: *La meva família...* i *Ocells, bèsties i parents*, on Gerald Durrell explica la seva felicitat i esbojarrada infantesa a l'illa de Corfú (Grècia). La família Durrell s'hi va traslladar l'any 1935 fugint de la plujosa Anglaterra. Passió pels animals, personatges singulars i humor.

'Un alè de vida'
Clarice Lispector
Club Editor

Esriptora de culte ja en vida, la figura de la brasilera Clarice Lispector es va anar engrandint després de la seva prematura mort l'any 1977. Aquesta és la seva obra pòstuma, un diàleg que estableix amb el seu personatge, Angela Pralini, ple de contingut i que acaba fonent les dues veus en una. L'obra d'una creadora genial.

'Enemies íntims'
Oriol March i Joan Serra
Pòrtic

El procés sobiranista català no es pot deslligar des dels seus inicis de la pugna entre els dos principals partits que s'hi van apuntar moguts per la pressió popular: CiU (ara, Junts per Catalunya) i ERC. O si voleu entre Artur Mas-Carles Puigdemont i Oriol Junqueras. Dos periodistes analitzen una rivalitat que no impedeix que siguin socis de govern.

'La guardiana'
Ariadna Herrero
Voliana Ed.

L'Elisabet és una adolescent de pares divorciats que ha canviat de ciutat i té problemes per integrar-se al nou institut. La seva vida donarà un gir inesperat quan l'ataqui un poderós dimoni recaptador d'ànimes i la converteixi en un ésser híbrid, amb dobles reptes a la seva estranya vida. Una novel·la de literatura fantàstica per a lectors joves.

'Crema'l després d'escriure'l'
Sharon Jones / Shaka

Arriba un fenomen editorial internacional. Un llibre interactiu adreçat sobretot a joves que convida a reflexionar sobre un mateix amb sinceritat, a partir de preguntes i invitacions a pensar. I que després s'han d'escriure. La paradoxa és que, en l'era de les xarxes i l'exhibició, convida a no compartir-les. Fins i tot, a cremar el mateix llibre.

GEOGRAFIA LITERÀRIA

Llorenç Soldevila

Ermita de Sant Gil

“ Què hi vol dir, que siguem al ple de l'estiu? Aquí a Núria, en aquest altíssim amfiteatre d'on encara s'enlairen prodigiosament fins a les puríssimes blavors del cel les emmoradides tasses dels estreps més veïns del Puigmal, el sol no hi pica. Prova d'això que, estant-me a les dotze del dia ajaçat a l'ocrosa molsa d'un assolellat pendís coronat de bosc per fruir sibàricament de l'imposant panorama de les grans solituds que d'allí es gaudeix, sentia encara calfreds.

És que l'airet cru que es despenja d'aquells sobers turons després d'haver-se refregat per les congestes que esclaten de blancor damunt l'atzur eteri, atenua les calories de sos raigs.

—I això que m'hi he estat tant de temps de panxa al sol i cap descobert! Però què hi vol dir, el sol? —pensava jo—. Aquí només és claror, joia, que s'escampa per aquests deserts de pòrfirs avui pelats de neu; moixaina, clement i passatgera, per a l'herba que per voler de Déu hi neix. ”

Narcís Oller

AUTOR
Narcís Oller
(1846-1930)

OBRA
'Llibre de la Mare de Déu de Núria'
Diversos autors
Ed. Selecta, 1950

INDRET
Ermita de Sant Gil,
Núria

MUNICIPI
Querolbs
COMARCA
Ripollès

Segons la llegenda, cap a l'any 700 sant Gil va tallar la imatge de la Verge de Núria. Tot i això fins l'any 1615 no es va construir l'ermita de Sant Gil. La llegenda diu que el sant feia vida eremítica aixoplugat en una cova. Les seves poques pertinences eren una olla, una campana, una imatge de la Mare de Déu que ell mateix havia tallat en fusta i una creu. Quan va deixar aquell paratge, va enterrar els objectes. El pastor Amadeu va cercar-los sense èxit, i va aixecar l'ermita. Després, un altre pastor sí que els hauria trobat miraculosament, i encara es conserven al santuari. L'ermita es va refer el 1951 i el 1999 va ser restaurada de nou. Ens hi pot servir de lectura un text de Narcís Oller que narra les vivències d'una estada seva a la vall.

TONI ANGUERA

5è CONCURS NARRATIVA CURTA LA GRALLA

LA BASTET

Ramon Gasch Pou Santa Maria de Palautordera

Il·lustracions: Maria Peix

Benvolguts lectors. Avui us explicaré una història, la meua història. No sé si l'escenari per fer-ho és el més adient, però què voleu que us digui, jo soc el relator (o la relatora) i per tant puc fer el que em doni la gana... oi que sí?

Començaré parlant-vos de la meua casa. La meua casa és una llar preciosa de dos pisos, situada a la rodalia d'un poble de la muntanya del Montseny i rodejada d'un jardí gran i espaiós ple d'arbres i plantes. Ara us convido que us acosteu a la porta i entreu... no patiu, que la trobareu oberta. Avui he procurat que tinguéssiu el pas lliure.

Un cop dins, imagineu-vos un entorn molt simple en un dels racons de la planta baixa. Un sofà allargat de color vermell situat en primer pla, quasi al centre, una taula amb quatre cadires i una finestra per on es pot contemplar la llum del dia. Al fons, uns prestatges plens de llibres de totes formes i colors. Sobre el sofà, podeu observar una gata negra, estirada indolentment de costat i de cara al públic, com si fos una pel·lícula o una obra de teatre. Té la mà aguantant el cap i us mira descaradament... doncs sí, aquesta gata soc jo.

Ep, punyeta, on sou lectors? Per què deixeu anar-me'n d'aquesta manera? Es tracta d'explicar una història, no la meua biografia. Si us plau, quan torni a parlar de foteses em foteu un bon crostó...!

“Hola, soc la Bastet. Sí, la Bastet, una gata. Sí, una gata, passa alguna cosa? Ah...!, em pensava. Com podeu comprovar soc una gata vella, rondinaire i mandrosa que ja les ha vist de tots colors. Després de tants anys d'empaitar ratolins i passejar per les teulades de nit, cercant algun gat engelosit que me la foti, poques coses puc fer ja, a part de mandrear i deixar que la meua mestressa, la Teresa, pugui refregar-me els dits per l'esquena. De tant en tant l'obsequio amb una bona sessió d'amoroses fregades pels seus turmells i filades ben sorolloses. Ella s'ho mereix, pobreta: em dona bon tiberi i em deixa fotre el que em surt... dels bigotis. Com podeu comprovar, soc negra. Negra com la nit o com el cul d'una sargantana, si és que les sargantanes en tenen, de cul. De ben segur us preguntareu què punyeta fot aquesta gata xerraire explicant la seva vida. Aquesta és una bona pregunta que intentaré respondre. La veritat és que avui he vingut fins aquí per explicar-vos una història. Ep!, què foteu, no deixeu de llegir, ostres! Que potser no voleu que us expliqui res? Per què no? Perquè soc una gata? Ja hi tornem?... si fos un gat, sí, oi...? No sigueu masclistes, punyeta...! Voleu fotre el favor de deixar de riure i continuar llegint? Bé, som-hi de nou. Aquesta història que us explicaré va passar fa temps...”

Ara imagineu-vos que es comença a fer fosc i que la llum que entrava per la finestra ja no hi és. Sí, ja sé que potser és una cosa una mica difícil d'imagi-

nar, però punyeta, m'heu d'ajudar a crear ambient, no? No pretendreu que jo sola, una gata, ho faci tot...!

“Aquell dia, era ja tard (o d'hora, segons es miri) i la Teresa i el seu gat..., perdó...!, volia dir el seu home, ja feia molta estona que estaven al llit, suposo que dormint. Avui tocava sortir, però la veritat és que no en tenia ganes. Aquell estri que tenen els humans per mesurar el temps (quina bestiesa, mesurar el temps...!) anomenat rellotge que hi ha penjat a la paret va fotre tres piulades, o tres campanades, com diuen ells, senyal que era el moment. Cada dia, o millor dit cada nit que em passa pels... bigotis, surto a fer una ronda pel jardí que envolta la casa. Com un bon felí, o felina, l'instint caçador no l'he perdut mai jo... bé, tampoc es tracta que hagi de sortir a guanyar-me les garrofes, però mireu, si ensopego amb algun talp despistat, un moixó adormit o un ratolí desorientat ja tinc la distracció assegurada. Bé, doncs vaig aixecar-me de sota la manta i em vaig estirar des del morro fins a la punta de la cua... mmmmmhhhhh... i em vaig enfilar al finestral del menjador a contemplar el panorama. Aquella era una nit negra, com la pell negra d'una gata negra, i fins i tot els llums del campanar del poble estaven apagats. Ves a saber quina n'estaria fent la Bruna, la gata del rector i amiga meua...! No sé si als humans us passa, però a mi a mesura que em faig gran em venen records de totes les animalades que fèiem de joves. La nit era el nostre moment de fotre totes les bajanades possibles i imaginables. Fer emprenyar els gossos, deixar-te empaitar per gatots de tota mena, jugar amb els ratolins, els famosos concerts de miols per primavera i tantes coses més que ja no em caben al cap. Si sabés escriure en podria fer un llibre, però lamentablement soc una gata i a l'escola felina no n'ensenyen, d'això”.

Ep, punyeta, on sou lectors? Per què deixeu anar-me'n d'aquesta manera? Es tracta d'explicar una història, no la meua biografia. Si us plau, quan torni a parlar de foteses em foteu un bon crostó...!

“Bé, continuem. A fora tot estava com sempre, solitari i silenciós, silenciós i solitari. No semblava que hi hagués res que valgués la pena i aquí dins de casa s'estava tan bé...! Per un dia que no fes la meua ronda tampoc passaria res, punyeta. Em disposava a tornar al meu racó a pesar figures, però aleshores...”

Ep, al tanto que va de canto...! Ara, amics lectors, m'heu d'ajudar de nou. He canviat la veu, com en una pel·lícula de terror, i els meus ulls brillants en la foscor són com dos estels en el firmament del menjador de casa i ... bé, això no cal, però sí que us heu d'ensorrar a la butaca del cinema i fer veure que us tapeu els ulls com la primera vegada que va veure *Psicosis*... d'acord?

Som-hi...

“Aleshores els vaig veure. Eren tres tipus gegants, amb els rostres tapats que rondaven amunt i avall per entre les plantes del jardí, de ben segur amb molt males intencions. Portaven uns estris a les mans que brillaven a la llum de la lluna. Segurament eren ganivets o altres coses amb les quals podien fer mal als meus amos. Mal a la Teresa i al seu home?... De cap de les maneres, no senyor, de cap de les maneres. Això no podia ser...! Però, què podia fer jo, una gata vella i mandrosa, innocent i indefensa? Aleshores em va venir un rampell al cap: jo sola

podria solucionar aquell problema. Aquella sensació no m'era pas desconeguda i mentre el pèl de l'esquena se m'estarrufava i les ungles s'enfilaven com dagues, vaig sortir fora per la gatera de la porta de l'eixida i vaig començar a córrer cap on eren aquells intrusos, cada cop més de pressa, i més, i més. El terra va començar a tremolar sota les meves potes i un bram terrible va trencar el silenci de la nit...!"

Renoi, jo mateixa al·lucino de la manera que explico les coses. Soc una pas-sada...! Us ho heu imaginat,

oi? La meva corredissa, el retruny, el bram, aquella colla de galifardeus donant voltes per la casa enmig de la nit. Ni una escena del Hitchcock, hauria estat millor...! Què diu? El què? Ah, el desenllaç de tota la història, el final del misteri... doncs no sé si explicar-vos-ho, la veritat. En tot cas si continueu llegint, tal vegada...

Unes hores després, imagineu que ha canviat l'escena. Altra vegada, diu? Doncs sí, altra vegada. La Bastet (que soc jo) estic estirada a terra, tan llarga com soc, molt entretinguda llepant-me les ungles de les mans al costat mateix de les cames de la meva m e s - tres - s a .

Ella, la Teresa, està asseguda a la taula, parlant amb un sergent dels Mossos. És de dia, l'endemà dels fets, és clar. Per la finestra entren els llums blaus intermitents de la policia i un ambient de gent amunt i avall com a soroll de fons. Ho teniu clar? Doncs seguim...

"-Heu tingut molta sort, Teresa... -diu aquell representant de l'autoritat- ... Aquests tipus eren uns autèntics lladres professionals. Darrerament havien entrat a diverses cases de la rodalia i si no trobaven el que volien la gent de les cases en sortien malparats. No sé qui ha fet la feina, però la veritat és que l'ha fet molt ben feta. Han quedat destrossats...! És com si un animal salvatge els hagués atacat amb una força terrible. Alguns veïns han escoltat els brams d'una bèstia, com d'un lleó... o un tigre.

-Un tigre? Vinga, sergent...! Aquí, la cosa més semblant a un tigre que tenim és la nostra Bastet i francament, no crec que ella... -la dona i el policia riuen divertits.

-Certament, no crec que la vostra gata sigui tan poderosa. Per cert, un nom ben curiós el d'aquesta bestiola, oi?

-Marrameu... -Bestiola? Però què s'ha cregut aquest? Bestiola ho seràs tu, punyeta...!

-Tranquil·la, bufona... -em diu la mestressa-. Doncs sí, ens la va regalar quan era petita un veí que va viure molts anys a Egipte. Segons ell és un nom mitològic que...

-Meuuuu, meuuu... marrameuuuu.... Calla, noia, calla, que em desfaràs el misteri...!

-Caram, Bastet, què et passa, que tens gana?

-Reclama la teva atenció, Teresa -diu el policia-. Bé, jo haig de continuar amb la paperassa de tot aquest enrenou. Si necessitem quelcom més ja ens posarem en contacte. Adeu-siau... adeu, Bastet...!

-Meuuu... -fot el camp d'una vegada, cony...!

-Un moment, que us acompanyo".

La mestressa surt darrere de l'autoritat mentre jo continuo llepant-me les ungles. La veritat és que em costa moltíssim de treure'm aquest suc espès, salat i vermellós que m'ha quedat entre les urpes. No recordo res del que ha passat, però en tinc tota la certesa. No és la primera vegada i que consti que sempre ho he fet per ajudar algú. Encara sort que ningú coneix el meu secret, que si no...! Bé, ara també el sabeu vosaltres, amics lectors, però estic segura que me'l guardareu ben guardat... oi que sí?

Què diu... que no us heu assabentat de la pel·lícula? Ostres, però si és molt senzill. Tan sols heu de posar-vos a mirar aquests estris vostres anomenats ordinadors i escriure un nom: el meu nom.

Ara ja sí? Doncs ja ho sabeu: a la vostra disposició.

Col·laboren:

La Gralla

INSTITUCIÓ PUIG - PORRET
FUNDACIÓ PRIVADA CATALANA

En la propera edició: Joan Queral Maganto, de Seva

LLENGUA

EL 9 ETS I UTS

182

LÈXIC

Locucions formades amb 'cop de' + nom (II)

La setmana passada vam veure alguns usos de la locució *cop de* + un nom. Aquesta estructura pot indicar un moviment repetit que s'imprimeix a certs instruments en fer-los funcionar, que comporta una operació breu, ràpida. Per exemple: "Dono un **cop de planxa** a la camisa" o bé "Amb quatre **cops de tisoires** ho talles, això". Els qui treballen amb eines també en són experts, dels cops: donen **cops de martell, de maça**, etc.

A vegades pot expressar la immediatesa: "Amb un **cop de pedal** hi ets". "De Manlleu a Vic és un **cop de cotxe**". Amb un vehicle també podem donar un **cop de fre** o un **cop de volant**. Igualment és menys freqüent sentir "Ara et faig un **cop de telèfon**", és a dir, 'Ara et truco, et faig un truc o una trucada'.

Ah, i abans qui no feia bondat li donaven **cops de bastó** o bastonades, o un **cop de garrot** o una garrotada –aquesta última paraula pot tenir un sentit figurat, ja que es fa servir en un sentit moral o psíquic també ("Després de la garrotada de l'examen d'italià, va voler estudiar rus"). Usem **cop de vent** per dir ventada, o **cop d'aire**, i donem **cops de porta** quan estem ben enfadats i sortim d'un lloc, o quan tanquem un tema bruscament i no donem la possibilitat a una possible rèplica. El *cop d'aire* pot tenir una altra accepció, molt popular entre els avis: "No es pot moure, té un **cop d'aire** a l'esquena", que és el dolor que es té per un corrent d'aire massa fred.

Us animem a seguir aquesta secció i us convidem a fer-nos arribar consultes i comentaris a través de vic.ass@cpnl.cat

Oficines i serveis:
granollers@cpnl.cat
ripolles@cpnl.cat
vic@cpnl.cat

www.cpnl.cat/xarxa/cnlosona/

EDUCACIÓ

Eva Remolina / AMIC

Deures durant l'estiu: sí o no

Les vacances són per descansar, no per treballar, o almenys aquesta hauria de ser la regla general. D'igual manera que els adults no treballem durant les nostres vacances (o almenys procurem no fer-ho), ells no haurien de ser l'excepció. No fer deures no té per què significar no fer res. Podem aprofitar aquest temps per ensenyar-los moltes altres coses que seran igual d'útils per a la vida: en l'àmbit esportiu (aprendre a anar amb bici o a nedar),

artístic (fer treballs manuals, tocar algun instrument o ballar), cultural (llegir llibres, fer experiments...), aprendre les tasques domèstiques bàsiques (fer-se el llit, rentar els plats, pentinar-se, treure al gos, regar el jardí o posar en marxa una rentadora...) o altres com saber orientar-se a la muntanya, visualitzar constel·lacions, fer visites culturals. Tot això, entre moltes altres coses.

Tanmateix com en tot, sempre cal aplicar el sentit comú. Si un nen/nena no ha seguit amb normalitat el curs, potser sí que hem de plantejar-nos una mica de reforç, sempre que aquest no suposi un esforç extra dia rere dia. És a dir, en cap cas han de

ser excessius. En tots els altres casos, i sobretot quan el nen/a ha obtingut bones qualificacions, els deures serien totalment innecessaris.

Un dels arguments que més s'utilitzen per a justificar els deures i les classes de reforç durant l'època estival és que tants mesos sense fer res, els fa oblidar tot allò que han après durant l'any. La realitat és que el que s'ha après bé, mai s'oblida, per la qual cosa no

Podem aprofitar aquest temps per ensenyar-los moltes altres coses que seran igual d'útils per a la vida, des de l'àmbit esportiu, artístic fins a tasques domèstiques

hem de tenir por que ho oblidin en tan sols unes setmanes. I si ho oblidin, caldrà plantejar-s'hi aleshores una altra qüestió, com l'eficàcia de sistema educatiu.

La majoria d'experts coincideixen en què els nens són nens i que, per tant, han de fer a l'estiu activitats en les quals es diverteixin, amb les que puguin pensar i desenvolupar la seva creativitat, i això no té per què estar renyit amb l'aprenentatge, perquè hi ha moltes maneres d'ensenyar, i no en totes cal passar-se hores interminables davant d'un llibre, tot el contrari.

STOCKSNAP

ECONOMIA

ELS PARQUETS

Joan Carles Arredondo / @joancarredondo

L'AVENÇ DEL 'CONTACT LESS'

L'efectiu perd pistonada davant d'altres formes de pagament i, actualment, ja no representa ni la meitat de les transaccions que es fan –segons dades referides a tot l'Estat–. El terreny que perd l'efectiu el guanyen altres mitjans, en especial les targetes de dèbit i de crèdit, però també d'altres de telemàtics –PayPal, Bizum–. El canvi es produeix també en un context de fort creixement de les compres electròniques.

La pandèmia ha actuat com a accelerador de tendències que ja s'observaven en anys anteriors. L'any 2020, marcat –com ja és conegut– per un confinament que va tenir tancat el comerç no essencial durant setmanes, el nombre d'operacions pagades amb targeta va augmentar un 4,4%, fins a superar els 4.736 milions, segons dades del Banc d'Espanya. És cert que la quantia global d'aquestes operacions (160.551 milions d'euros) va tenir la primera reducció des del 2012 –un dels anys del pou profund de la crisi financera–. Es van fer més operacions, però amb quantitats mitjanes inferiors, 34 euros, mentre que el 2008 l'import mitjà era de 50 euros.

Un dels factors acceleradors de la pandèmia va ser que, sobretot en els primers temps, es buscaven millors condicions higièniques davant de la temença que els diners en efectiu poguessin ser propagadors del virus. Un 2,5% de la població manifesta que la Covid-19 va ser el motiu del canvi de l'efectiu per la targeta en les seves operacions. El costum d'utilitzar un mitjà de pagament més còmode i, per què no dir-ho, les dificultats creixents de disposar de caixers automàtics a prop pel tancament d'oficines que es deriva de la fusió entre entitats i de la fam d'estalvi de costos dels bancs resultants d'aquest procés també ha suposat una acceleració del canvi. De fet, les visites al caixer van baixar un 31%, fins a 608 milions d'operacions. Els usuaris aprofiten més cada viatge al caixer, perquè treuen més diners de mitjana –164 euros per operació davant dels 136 de l'any anterior–. En global, els diners retirats dels caixers automàtics va baixar un 15% a tot l'Estat, amb un total de 102.197 milions d'euros.

El viatge cap a la profecia d'un món sense diners s'accelera, tot i que entre els col·lectius més veterans, i paradoxalment, els més joves encara hi ha més predomini de les operacions en efectiu, segons una enquesta sobre mitjans de pagament que també ha fet el Banc d'Espanya amb resultats que s'han conegut aquesta mateixa setmana. L'efectiu és actualment el sistema de pagament preferit pel 36% dels enquestats. L'efectiu perd adhesions, perquè el 2014, era un 80% el que manifestava la preferència pel diner líquid.

El desamor creixent per l'efectiu també té com a motor la mateixa administració que, progressivament, va posant vedat a la utilització del diner líquid en transaccions de quanties elevades. Recentment, ha entrat en vigor a l'Estat la mesura que limita a 1.000 euros l'import màxim de les transaccions que es poden fer en efectiu. És una mesura que busca posar límits a l'elusió fiscal que suposa que no quedi constància exacta de l'import que s'està pagant, com sí que en queda quan el pagament es fa amb targeta o per mitjans telemàtics, com les transferències bancàries.

La introducció de les formes telemàtiques de pagament suposa el risc que determinades capes de població, sobretot les d'edat més avançada, vagin quedant excloses d'operacions. Però, bretxes digitals a banda, també són una manera de reduir la privacitat de la ciutadania. El rastre de les compres electròniques suposa posar al descobert dades que, tot i que legítimes, l'interessat voldria conservar en l'anonimat davant de governs –i qui sap si d'entitats privades–.

Amb independència d'aquestes reticències, el creixement de les transaccions electròniques també suposa una bona injecció de recursos per a les entitats bancàries que obtenen centenars de milions d'euros a través de les comissions que cobren per les operacions que es fan amb targeta. A més de cobrar per la terminal que instal·len als comerços i establiments de restauració per facilitar els pagaments, la banca cobra per cada transacció que es fa. Encara que aquestes comissions, un percentatge sobre l'import total de la compra, ha tendit a reduir-se fins a una forquilla d'entre el 0,3% i el 0,7%, el global dels diners obtinguts per comissions

va arribar l'any passat a 562 milions d'euros i, a la vista de com s'estan incrementant les operacions aquest 2021 –un 15% més de transaccions amb targeta i un 6% més en import global– la xifra creixerà substancialment.

El rastre de la targeta, detectable pels governs per fer passar per la caixa fiscal, també ho és per a les entitats emissores, que tenen un perfil força aproximat sobre els hàbits de compra dels clients. La targeta guanya terreny davant de l'efectiu, però el preu de la comoditat del *contact less* és deixar-s'hi una mica més de privacitat.

INDICADORS

Menys assegurances

Els ingressos de les asseguradores encara no recuperen els valors pre-pandèmics. Les dades de la patronal Unespa assenyalen que els ingressos per primes a finals de juny arribaven a 31.600 milions d'euros, amb un creixement del 5,5%, però la facturació encara és un 6,4% inferior a la que el sector tenia fa 24 mesos. Per segments, els que evolucionen més bé són els de salut i multiriscos.

Exportació a bon ritme

Les exportacions catalanes es van disparar un 58% al maig en comparació amb la mateixa dada del 2020, fins als 6.783,5 milions d'euros i s'han situat pràcticament a nivells del 2019, quan les vendes a l'exterior van suposar 6.838,7 milions d'euros. Segons dades del Ministeri d'Indústria, Comerç i Turisme, les exportacions catalanes continuen representant al voltant del 25% del total de l'Estat.

ALEGRIA INTERIOR

Toni Juclà / sodecaminar@gmail.com

La beca d'energia

Ara és l'època de l'any en què es presenten les sol·licituds per obtenir alguna mena d'ajuda, per poder tenir provisions en el camí de l'aprenentatge. És a dir, una pensió gratuïta atorgada a un estudiant per fons públics o privats a fi de facilitar-li totalment o parcialment el pagament dels estudis o la manutenció. Així defineix el diccionari la beca. Gràcies a això, un es pot dedicar a aprendre allò que vol saber i segurament podrà retornar-la a la comunitat en espècies per millorar el benestar social.

A ple estiu la dedicació a les nostres activitats quotidianes té una gran despesa energètica. Una de les maneres de recuperar-nos d'aquest desgast és consumir aliments amb un alt contingut energètic i amb una bona quantitat de líquid per facilitar-ne l'absorció. Aliments que, per norma general, hauríem d'obtenir sense consumir grans quantitats d'energia. Òbviament els gelats no ho són, tot i que en poden aportar, la seva producció n'ha consumit molta més de la que pot oferir i de la que ens pot beneficiar. Doncs sí, són les fruites! Les d'estiu són l'aliment imprescindible per recuperar-nos, per saciar la set, per gaudir del temps de la calor.

Tot això gràcies a les plantes, que viuen de les beques que els atorga la Terra. Transcendeixen la cosa que es produeix en un medi determinat, que arriba a tenir conseqüències en un altre medi. L'arrel té la necessitat de rebre del sòl i dels éssers que hi habiten, perquè aquestes cosetes que absorbeix, produïdes per un entorn determinat tenen conseqüències a la part aèria de la planta. Les fulles amb l'ajut de tot allò que ve de sota terra transformaran l'energia solar en vida per la planta, que ho agraeix produint unes flors que donaran aliment a éssers pol·linitzadors, els quals faran de missatgers de pol·len per fecundar altres flors. I així conclou que el fet primari que l'arrel necessitava ara el fruit té la necessitat d'oferir-ho. En forma d'aliment, que no és res més que una concentració energètica per beneficiar un altre individu, i aquest fer possible una nova vida de la planta en evolució. Perquè la llavor amagada al fruit serà retornada a la terra, on amb tota la probabilitat germinarà, per tornar a demanar una beca a la Terra, i així un cop adulta pugui oferir els seus fruits a tots i per a tothom.

La qualitat del que resta més enllà a fora d'un ésser, més enllà de l'espai i el temps, això és la transcendència de l'energia vital que ens sustenta. I si no és així, per què a l'hort avui podem començar a collir els primers tomàquets gràcies a l'esforç que vam fer durant l'hivern en aportar una bona quantitat de compost a la terra, que no és res més que les restes orgàniques que s'han fet durant l'any anterior transformats en aliment per la Terra.

L'HORÒSCOP

Imma del Destí

Del 22-07-2021 al 4-8-2021

ÀRIES (Del 21/3 al 20/4)

Tindreu uns dies una mica revolucionats a la feina, amb algunes propostes interessants, però de les quals no acabareu d'estar gaire convençuts; és millor no fer gaires canvis.

CRANC (Del 22/6 al 21/7)

No teniu gaire clar quin és el vostre paper. Hi ha temes dels quals no voleu formar part i us n'aparteu, però alhora us sap greu que no comptin amb vosaltres. Mireu de no ser tan dràstics.

BALANÇA (Del 24/9 al 23/10)

Podreu veure que en alguns aspectes de la vostra vida personal hi haurà moviments que us preocuparan una mica més del normal. Potser és millor que no intenteu tenir-ho tot tan controlat.

CAPRICORN (Del 22/12 al 20/1)

Heu de treballar el pensament que, a la vida, amb qui més podem comptar és amb nosaltres mateixos, i això és el que realment ens pot donar seguretat; sigueu el vostre millor company.

TAURE (Del 21/4 al 20/5)

Sentireu que tot se us posa de cara per fer algun viatge. Podríeu començar a preparar les coses per marxar uns dies i, sobretot, fer alguna cosa diferent de les que heu fet fins ara; us calen novetats.

LLEÓ (Del 22/7 al 23/8)

Us passaran mil coses pel cap i tindreu la tendència natural de veure que tot acaba essent un problema. El que us convé és donar la volta a aquest pensament negatiu i buscar visions positives.

ESCORPÍ (Del 24/10 al 22/11)

El vostre tema econòmic pot patir un daltabaix important si no aneu amb compte amb les despeses que se us apropen. Hauríeu de mirar de no gastar gaire.

AQUARI (Del 21/1 al 19/2)

Si teniu fills haureu d'anar amb compte amb la relació que hi teniu, ja que és fàcil que us hi enganxeu per alguna situació bastant absurda que no tindrà gaire sentit.

BESSONS (Del 21/5 al 21/6)

Tindreu molta facilitat de contacte amb les amistats, i de manera senzilla obrireu portes a tenir-hi converses o relacions d'una manera més ferma.

VERGE (Del 24/8 al 23/9)

Voldreu estar més pendents de la vostra imatge perquè us vindrà de gust veure-us guapos i bé. Ja va bé que us mireu, perquè així us sentireu molt millor.

SAGITARI (Del 23/11 al 21/12)

La desgana a l'hora de treballar, i de fer aquelles coses que us toquen fer tant si us agrada com si no, serà molt gran. Haureu de buscar la manera de posar energia i voluntat i tornar-vos a motivar.

PEIXOS (Del 20/2 al 20/3)

La veritat és que a ningú li agraden els lligams, però si voleu menjar i tenir-ho tot controlat en el camp econòmic, us haureu de posar les piles i mantenir la feina encara que no us agradi gens ni mica.

CINEMA

LA CRÍTICA DE LA SETMANA

Joan Salvany

'La purga infinita'

D'Everardo Gout

Terror i assassinats sense fi

Inútil seqüela d'una cinquena entrega de purgues –*La noche de las bestias* (un èxit de taquilles el 2018), *Election Year* i *Anarquia*– que resumeix la idea que als EUA, un dia a l'any es permet fer neteja personal, o el que és el mateix matar a qui no et cau bé. Perillosa pel·lícula per la lectura que fa del nacionalisme de dretes, de la superioritat blanca i perquè abona el germen de l'apocalipsi americana. Embrutant la llegenda del *western* i fent que *Mad Max* semblés un film de Disney, no va més enllà de mostrar noves formes de matar el pròxim.

Everardo Gout juga aquí amb el terme *frontera*, fa com una el·lipsi de la política i pronostica que molts ciutadans necessitaran tard o d'hora un psicòleg. És un avís, en definitiva, que tot plegat pot anar a pitjor.

La història torna a Mèxic, plantat davant del seu Jericó, i allarga la matança no només

12 hores sinó *sine die*. Un munt d'escenes nocturnes permeten al director jugar amb el terror i el *thriller* i ampliar l'estona d'assassinats, de les 7 de la tarda a les 7 del matí, a totes hores, en nom de no sabem quina puresa. Els membres d'un moviment clandestí sectari, no contents amb els horaris de la purga, decideixen tornar als Estats Units a la vora del caos on les massacres seran constants.

Ana de la Reguera i Tenoch Huerta, Adela i Juan, viuen a Texas, on el marit treballa de peó en una granja per a una rica família. L'endemà de la tradicional purga, uns assassins embogits atacaran la família benestant per a qui treballen Juan i Adela. Aleshores, empleats i propietaris, dues classes socials gairebé oposades, es veuran obligats a treballar conjuntament per salvar el país del col·lapse i el caos.

OFERTA CULTURAL

T. Terradas

Dotze hores de música al primer festival TagaFest

Festival TagaFest. Amb Joan Garriga, Marçal Ramon, Ricky Gil, Tracy Sirés, Místics... Vall del Congost. Tagamanent. Dissabte, 24 de juliol, de les 11.00 a les 22.30h.

Tagamanent estrena aquest dissabte el festival TagaFest, amb 12 hores de música km 0 amb noms com Joan Garriga, Ricky Gil, Marçal Ramon, Lola and The Rhinos, Murrís o Místics, que actuaran en dos escenaris diferents. La proposta musical es complementarà amb la de restauració.

El millor cinema asiàtic es pot veure a Vic fins diumenge

Festival Nits de Cinema Oriental de Vic. Sessions i activitats paral·leles divendres, 23; dissabte, 24, i diumenge, 25. L'Atlàntida i Bassa dels Hermanos. Vic

Continua i acaba la 18a edició del festival, que va començar dimarts, amb les últimes novetats del cinema asiàtic. Divendres i dissabte, a més, hi haurà sopars amb cuina coreana i índia abans de les projeccions a la Bassa dels Hermanos. Els horaris es poden consultar al web <cinemaoriental.com>.

Paula Valls, a Torelló

Festa major de Torelló. Concert de Paula Valls. Dissabte, 24. Jardins Vicenç Pujol. 19.00h

Aquest dijous va arrencar la festa major de Torelló, que s'allargarà fins a l'1 d'agost. Entre els plats forts del primer cap de setmana, el concert de la manlleuena Paula Valls.

CINECLUB

'El inglés que cogió la maleta y se fue al fin del mundo'

AC GRANOLLERS

23 i 25 de juliol, 19h, Cinema Edison (VOSE). Dia 24, 19h, en castellà

Gran Bretanya, 2021. Dir.: Gillies Mckinnon. Tom Harper (Timothy Spall), un jubilat de 90 anys que acaba de perdre la seva dona, deixa enrere el poble en què viu des de fa cinquanta anys per traslladar-se al seu poble natal. Amb

un bitllet d'autobús i la maleta retorna al seu passat. Descobrirà un món modern i una diversitat multicultural del seu país que fins llavors desconeixia. Durant el trajecte, sense saber-ho, es convertirà en una *celebrity* a les xarxes.

CINEMES

A TODO TREN: DESTINO ASTURIAS

Espanya 2021. Dir. Santiago Segura. Amb Santiago Segura i Leo Harlem.

Comèdia. Quan Ricardo, pare responsable abocat al seu fill, decideix portar-lo a un campament a Astúries amb tren nocturn, alguns pares proposen que sigui ell qui porti diversos dels seus fills. No obstant això, no compten que en l'últim minut l'acompanyi Felipe, avi de dos dels nens, un tipus extravagant i irresponsable. Quan el tren arrenca sense Ricardo ni Felipe però amb els nens sols a dins, començarà una absurda persecució per part del pare i de l'avi per atrapar el tren, i un eixelebrat viatge per part dels nens on faran totes les entremaliadures que no s'atreveixen a fer davant dels grans.

EL COVER

Espanya 2021. Dir. Secun De la Rosa. Amb Àlex Monner i Marina Salas. Comèdia romàntica. Dani ha heretat de la seva família l'amor per la música i també la por al fracàs. Així que treballa de cambrer abans que malviure del seu somni com els seus pares. Enguany, com cada estiu, Benidorm s'omple d'artistes que venen a cantar

en els seus bars, hotels i sales de festa. Allà Dani coneix a Sandra, qui canviarà la seva manera d'entendre l'art.

EL VIAJE DE SUS VIDAS

Regne Unit 2021. Dir. Jules Williamson. Amb Kelly Preston, Jenny Seagrove i Sally Phillips. Comèdia. Tres amigues en la cinquantena recreen un viatge amb tren a través d'Europa, però aquesta vegada Maddie, de 17 anys, ocupa el lloc de la seva mare, complint el seu últim desig. Amb passaports perduts, vagues de trens i embolics romàntics en el seu camí, han de deixar a un costat les velles disputes per completar el viatge en cinc dies i recordar-se a si mateixes que encara estan a la flor de la vida.

FAST & FURIOUS 9

EUA 2021. Dir. Justin Lin. Amb Vin Diesel, Michelle Rodríguez i John Cena.

Acció. Dom Toretto porta una vida tranquil·la amb Letty i el seu fill, el petit Brian, però saben que el perill sempre hi és. Aquesta vegada, l'amenaça obligarà Dom a enfrontar-se als pecats del seu passat si vol salvar els qui més estima. L'equip es torna a reunir per impedir un complot a escala mundial, liderat

per un dels assassins més perillosos i millor conductor als quals s'han enfrontat; un home que a més és el germà desaparegut de Dom, Jakob.

LA PURGA INFINITA

EUA 2021. Dir. Everardo Gout. Amb Ana de la Reguera, Tenoch Huerta i Josh Lucas. Thriller. Per als membres d'un moviment clandestí, ja no és suficient una nit anual d'anarquia i assassinats, així que decideixen retornar als Estats Units el caos i les massacres sense fi, on ningú tornarà a estar fora de perill... mai. Adela i el seu espòs, Juan, viuen a Texas, on ell treballa com a peó en un ranxo per a l'adinerada família Tucker. El matí després de la tradicional purga, una banda d'assassins emmascarats ataca violentament i il·legal la família Tucker. Després d'aquest fet, la família texana es veu obligada a unir-se amb Juan i la seva esposa per enfrontar-se a un país sencer a punt de col·lapsar, que s'enfonsa en un mar de caos i sang. Cinquè i últim lliurament de la saga *La purga*.

PETER RABBIT 2: A LA FUGA

EUA 2021. Dir. Will Gluck. Amb Domhnall Gleeson i Rose Byrne. Comèdia.

El jardí va ser només el principi! Peter i els seus adorables amics tornen amb més aventures. Bea, Thomas i els conills han fet les paus com una família,

però malgrat els seus millors esforços Peter no sembla treure's de sobre la reputació d'entremaliat. Aventurant-se més enllà del jardí, Peter s'endinsa als carrers menys recomanables de la ciutat on les seves malifetes són més benvingudes, però quan la seva peluda família es troba en perill Peter haurà de decidir quin tipus de conill vol ser.

SPACE JAM: NUEVAS LEYENDAS

EUA 2021. Dir. Malcom D. Lee. Amb LeBron James. Fantàstic. Seqüela de la cinta original de 1996, *Space Jam*. En aquesta segona part, la superestrella de la NBA és LeBron James, que queda atrapat al costat del seu fill Dom en un estrany lloc, un espai digital d'una força totpoderosa i malvada coneguda com A.I. Per tornar a casa i posar fora de perill el seu fill, el jugador de bàsquet haurà d'unir forces amb Bugs Bunny, Lola Bunny i la resta de personatges dels Looney Tunes per a enfrontar-se en un partit de bàsquet als camps digitalitzats per A.I.

VIUDA NEGRA

EUA 2021. Dir. Cate Shortland. Amb Scarlett Johansson, Florence Pugh,

Rachel Weisz i David Harbour. Acció. Farta de fugir del seu passat, Natasha Romanoff, també coneguda com a Vídua Negra, s'endinsa en el nucli familiar dels Romanoff, compost per Yelena Belova, Melina Vostokoff i Alexei Shostakov. Amb la família una altra vegada reunida, haurà de fer front a una conspiració vinculada a assumptes del seu passat. Aquests enemics, entre ells Taskmaster, als quals haurà d'enfrontar-se Natasha, no cessaran fins a derrocar-la, obligant-la a afrontar de nou la seva història com a espia en el KGB, molt abans de Shield i de convertir-se en una Venjadora.

WRONG TURN. SENDERO AL INFIERNO

Alemanya 2021. Dir. Mike P. Nelson. Amb Charlotte Vega, Emma Dumont i Dylan McTee. Terror. La història d'un grup d'amics que, fent senderisme mentre recorren el camí dels Apalatxes als Estats Units, cauen en un parany. Ara la seva vida correrà perill, ja que s'enfronten a 'The Foundation', una comunitat de persones que han viscut a les muntanyes durant centenars d'anys i que es dediquen a la caça humana amb armes de tota mena.

CARTELLERA

CAMPRODON		Divendres	Dissabte	Diumenge	Dilluns
Casal Camprodoní	En un barrio de Nueva York	-	18.00 i 22.00	18.00 i 22.00	-
MANLLEU		Divendres	Dissabte	Diumenge	Dilluns
Casal de Gràcia	No matarás	-	-	19.00	-
RIBES DE FRESER		Divendres	Dissabte	Diumenge	Dilluns
Catalunya	Otra ronda	-	19.00	-	-
	La dona del segle	-	-	18.00	-
RIPOLL		Divendres	Dissabte	Diumenge	Dilluns
Comtal	Space Jam: noves llegendes	-	19.30	17.00 i 19.30	19.00 i 21.30
VIC		Divendres	Dissabte i diumenge	Di., dt. i dj.	Dimecres
Sucre	Expediente Warren: obligado...	22.20	22.20	21.55	16.00
	Viuda negra	18.10 i 21.40	11.40 (dg.), 15.40, 18.10 i 21.40	17.45 i 21.50	17.45 i 21.50

Cruella	19.40	13.15 i 19.40	19.15	19.40
Fast & Furious 9	18.20, 19.00 i 21.50	11.30 (dg.), 16.10, 18.20, 19.00 i 21.50	17.10, 18.50 i 21.40	16.10, 18.25, 19.10 i 21.40
Space Jam: noves llegendes	17.25 i 20.15	11.25, 16.20 i 20.15	17.00 i 19.30	16.00 i 20.30
Viuda negra (3D)	-	-	21.30	22.05
Spirit: indomable (cat.)	-	11.30 (dg.)	20.15	16.00
Space Jam: nuevas leyendas	18.00 i 22.10	11.45 (dg.), 14.05, 15.45, 18.00 i 22.10	18.00 i 22.00	18.10 i 22.00
La purga infinita	19.35, 20.20 i 22.30	11.15, 16.20, 17.35, 19.35, 20.20 i 22.30	16.50, 19.50 i 22.00	16.20, 17.35, 19.35, 20.00 i 22.00
Peter Rabbit 2: a la fuga (cat.)	-	11.35 (dg.) i 17.20	19.30	17.00
Peter Rabbit 2: a la fuga	17.45	15.40	16.55	15.40
El cover	18.25, 20.45 i 22.25	15.45, 19.10, 20.45 i 22.25	18.45, 20.20 i 22.00	18.50, 20.25 i 22.00
A todo tren: destino Asturias	17.50 i 20.40	11.50 (dg.), 15.50, 18.35 i 20.40	17.30 i 20.15	15.50, 18.15 i 20.15
Space Jam: nuevas leyendas (VOSE)	22.20	22.20	21.45	22.00
Raya y el último dragón (3D)	22.05	17.30 i 22.05	17.20	17.30

LA GARRIGA **Divendres** **Dissabte** **Diumenge** **Dilluns**

Alhambra	Space Jam: nuevas leyendas	18.45 i 21.00	16.30, 18.45 i 21.00	16.30, 18.45 i 21.00	18.00 i 20.15
-----------------	----------------------------	---------------	----------------------	----------------------	---------------

GRANOLLERS **Divendres** **Dissabte** **Diumenge** **Dimarts**

Edison	El inglés que cogió la maleta y ...	19.00 (VOSE)	19.00	19.00 (VOSE)	-
---------------	-------------------------------------	--------------	-------	--------------	---

GRANOLLERS **De divendres a dijous**

Ocine	Space Jam: nuevas leyendas	16.00, 18.10, 20.20 i 22.30 / 19.30
	Fast & Furious 9 (Atmos)	16.15, 19.00 i 22.15
	Viuda negra (Atmos)	16.15, 18.45 i 21.15
	Petter Rabbit 2: a la fuga	16.15 i 18.15 / 17.00
	Viuda negra	20.00 i 22.30 / 18.00
	El cover	16.00 i 17.45 / 21.00
	La purga infinita	19.30 i 21.30 / 16.30, 18.30, 20.30 (dj. VOSE) i 22.30
	Space Jam: noves llegendes	17.15
	Expedinte Warren: obligado por...	22.00
	Spirit: indomable	16.00
	Fast & Furious 9	17.45 i 20.30 / 18.10 / 19.45
	Wrong turn. Sendero al infierno	16.00 / 20.30 i 22.35
	A todo tren: destino Asturias	16.00, 17.45 i 19.30 / 18.45 i 20.30
	Cruella	21.45
	Operación Camarón	22.15 / 16.00
	El viaje de sus vidas	16.00, 17.50 i 22.20

SANT CELONI **De divendres a dijous**

Ocine	Viuda negra	16.00, 18.45 i 21.30
	Space Jam: noves llegendes	16.00
	Space Jam: nuevas leyendas	18.10, 20.20 i 22.30
	Peter Rabbit 2: a la fuga	16.15 i 18.30
	La purga infinita	18.15, 20.20 i 22.30
	A todo tren: destino Asturias	16.00, 17.50 i 19.40
	Fast & Furious 9	20.30 i 21.30
	Spirit: indomable	16.30

PASSATEMPS

MOTS ENCREUATS

Pau Vidal

1												
2												
3												
4												
5												
6												
7												
8												
9												
10												
11												
12												
13												

HORIZONTALS: 1. Torna a editar l'estat que s'inventà Plató, que potser aviat ens farà falta. Un tros de tela per tu / 2. Abans de fer-ne ha de passar una bona temporada. L'home de final d'any els comparteix amb els pallassos / 3. Poca broma. Si es tracta de reposar havent dinat, ja es poden alterar els astres... Cus fatal / 4. Tram central de la gúbia. Aquella delicadesa de les monges joves / 5. Modalitat de futbol en què no es castiga l'ús de les mans. Gàmeta femenina / 6. Fitxen per a la causa el passatger número vuit. És als masos com als cantons la cantonada / 7. Si la intentes entaular no la veuràs protestant. A finals de febrer / 8. L'únic negre que té les potes d'un altre color. No serveixen per resar ans per llaurar / 9. Fascino tant en Ciset com en Cisco. Lligat per via consonàntica / 10. No sona gaire fort, com quan vols dir Anton i no et surt tot. Si tingués forma de nòria a les barques no els faria servei. Final de camí / 11. I començament de la tornada. Malaltia de la pell que fa que et quedi cara d'infusió. Escassa densitat / 12. La veu del record. Establiment d'una data concreta / 13. M'enduc sense pagar el remenat de castors. En defensa del molí mallorquí.

VERTICALS: 1. Provoca una butllofa a la paret i li porta més que fluixa. L'excés de visites a la parròquia no els ha deixat arribar als Beatles / 2. Ei, alerta. Ardent com les millors edicions valencianes. Per cobalt val / 3. Afirmatiu: és un dels caps de la pila. Membres de Comissions Obreres penjats d'una palmera / 4. Universitat Casolana d'Esquiú. Compost orgànic com la cocaïna que destil·lem sobretot quan fem la becaïna. Au, te / 5. Practiquen els balls més perillosos. El més insòlit que tenen els Ferrari / 6. Col isolada. Pedaça a l'ull de la vaca. Argumentada com l'explicació del caos de l'anadora / 7. Si està ensopit és perquè fa vida d'objecte. Es refereix a l'orella (o a un coit de contorsionista) / 8. De tant punxar s'ha guanyat fama de lleig. Elimina el noranta per cent de l'azorrea que pateix / 9. Un campió a casa. Gebraria damunt la verge italiana. Extremitat de pintura / 10. Ni és sueca ni es diu Susan o Eva: és una germànica. A les poliimides se n'hi troben moltes / 11. Caparrudesa, cabuderia. Enemics de Negociar la Pubilla / 12. Grimpar (però sense donar exemple). Quan corre se'n parla tant que es formen rius.

SUDOKUS

AMIC

Dificultat: mitjana

Ompli la quadrícula de 9x9 caselles dividides en subquadrícules de 3x3 amb les xifres de l'1 al 9. No s'ha de repetir cap xifra en una mateixa fila, columna o subquadrícula.

			7					
		5	2				6	7
3	7					4		
8	4				6			5
5	9			3				
1	2	3	4		5			6
	5	9	6	4			2	
6					2			
4			3		7			

Dificultat: fàcil

								6
7	5	8		9	3			
	1		8		4			
	9				5		7	
5		7	1	4	8			2
3		4						6
4					6		3	9
8	3		4					
		5	9	3				2

SOLUCIONS

4	8	2	3	9	7	6	5	1
6	3	1	8	5	2	7	4	9
7	5	9	6	4	1	8	2	3
1	2	3	4	7	5	9	8	6
5	9	6	1	3	8	2	7	4
8	4	7	9	2	6	1	3	5
3	7	8	5	6	9	4	1	2
9	1	5	2	8	4	3	6	7
2	6	4	7	1	3	5	9	8

Dificultat: mitjana

6	7	5	9	3	1	4	2	8
8	3	9	4	5	2	6	1	7
4	2	1	7	8	6	5	3	9
3	8	4	2	7	9	1	6	5
5	6	7	1	4	8	3	9	2
1	9	2	3	6	5	8	7	4
9	1	6	8	2	4	7	5	3
7	5	8	6	9	3	2	4	1
2	4	3	5	1	7	9	8	6

Dificultat: fàcil

S	O	S	T	R	A	C	A	S	P	A
E	C	O	A	D	I	A	M	E	N	T
C	A	R	A	T	E	D	E	N		
A	T	O	N	A	I	N	O			
E	N	C	I	S	O	R	I	M	A	T
L	U	T	E	R	A	N	A	E	R	
A	L	I	E	N	M	A	S	A	D	A
F	U	T	B	O	L	I	O	L	I	
U	B	I	T	E	N	D	R	E	S	A
B	E	S	T	A	R	U	S	C		
E	P	O	C	A	N	A	S	O	S	
R	E	P	U	B	L	I	C	A	T	E